

Milenko Đaković, gradonačelnik Prijedora

Novogodišnji intervju –Kozarski vjesnik 28.12.2018.

NASTAVLJAMO RADITI NA RAZVOJU PRIJEDORA, ZAJEDNO SA NAŠIM GRAĐANIMA

Iskreno se nadam da će, završetkom svih planiranih projekata, i građani biti zadovoljniji. Mi nastojimo da stvorimo uslove za ugodniji život građana, ali i da se u Prijedor vrate oni koji su iz njega otišli trbuhom za kruhom. Da zajedno nastavimo graditi svoj grad

Kraju je privedena još jedna kalendarska godina. Kako biste Vi ocijenili 2018. godinu? Šta ju je obilježilo i šta je sve urađeno u gradu na Sani?

- Godina 2018. bila je godina u kojoj se mnogo radilo. Bili smo aktivni u svim domenima: od privrede, poljoprivrede, kulturnih, obrazovnih i sportskih djelatnosti, društvenog života. Sve smo to kombinovali sa elementima budućeg privrednog razvoja grada. Godina je počela obilnim snježnim padavinama, što je bilo praćeno kišama. To je, nažalost, dovelo do toga da smo u jednom trenutku imali 13 klizišta na području Prijedora. Mi smo sanirali sva klizišta koja su se nalazila na mjestima koja su strateški značajna za stanovništvo. U Industrijskoj zoni „Celpak“ izgrađene su dvije saobraćajnice, C 105 i C 106, u vrijednosti od oko 800.000 KM. Na taj način stvorili su se uslovi za daleko brži razvoj ove industrijske zone. To smo uradili u saradnji sa USAID-om, koji je obezbijedio dio sredstava, a drugi dio Grad Prijedor. Takođe, potpisan je sporazum sa preduzećem „Kolektor“, za koje se trenutno gradi jedna od proizvodnih hala. Ugovorom je predviđeno da Grad Prijedor u prvoj fazi izgradi objekat u vrijednosti 1.300.000 KM, dok će „Kolektor“ urediti unutrašnjost, kako bi se već na proljeće krenulo sa radom. Predviđeno je da se, u narednom periodu, nakon prve, izgrade još dvije hale. Očekuje se da će tu biti zaposleno oko 400 radnika. U 2018. godini kraju je privedena prva faza projekta „Crno vrelo“, koje je ukupne vrijednosti oko 10.000.000 KM. To je regionalni vodovod, koji je zajednički za Prijedor i Banja Luku. Sada smo došli do faze kada je završen tender za izgradnju tercijarne mreže i kućnih priključaka. Ovim će stanovništvo na području Omarske i okolnih sela trajno riješiti pitanje snabdijevanja pitkom vodom. Kad je u pitanju vodosnabdijevanje, mi u saradnji sa Agencijom za koordinaciju poljoprivrednih projekata pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, realizujemo projekat u Gomjenici, u Ulici Ive Andrića. Pored toga, u sastavu MEG projekta, realizujemo primarni vod kanalizacione mreže u naseljima Orlovača, Nova Orlovača i Čirkin Polje. U toku godine nastavljeni su radovi na izgradnji sportske dvorane na Urijama. Takođe, pokrenuta je izgradnja sportske dvorane u Omarskoj. Ova dvorana započeta je u saradnji sa Vladom RS, koja je izdvojila četvrtinu potrebnih sredstava. U isto vrijeme, urađen je elaborat o stanju ulične rasvjete u gradu Prijedoru. Mi se pripremamo da kompletnu mrežu ulične rasvjete zamijenimo rasvjetnim tijelima baziranim na LED ćelijama. U narednom periodu bismo, nakon završetka ovog posla, dobili dosta jeftiniju javnu rasvjetu. Tu bismo mogli da isplaćujemo projekat zamjene rasvjetnih tijela, ali i da dio ušteđenog novca iskoristimo za proširenje ulične rasvjete. U 2018. asfaltirano je više ulica i puteva. To je rađeno u saradnji sa

donatorima, ali i građanima koji su ulagali 60% sredstava. Kad se govori o privredi, treba napomenuti da su u 2018. u Prijedoru radila 864 privredna subjekta i oko 1.500 preduzetničkih radnji. Grad je razvio čitav instrumentarij za podršku preduzećima i investitorima. Počevši od brze registracije preduzeća, info-centra za investitore, formiranja poslovnih zona, pokretanja poslovnog inkubatora pa do obezbjeđivanja podsticajnih sredstava. U budžetu za 2018. godinu bila su predviđena značajna sredstva za podsticaje samozapošljavanja nezaposlenih lica, podsticaje poslodavcima za zapošljavanje novih radnika te za zapošljavanje mladih visokoobrazovanih kadrova. Bila su tu i sredstva za podršku ženskom preduzetništvu, uvođenju kvaliteta sertifikacije i podsticaj za zapošljavanje kroz jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća. Sve ove poslove, investicije i elemente koji potiču dalji razvoj privrede, realizovali smo u toku 2018. godine. Kroz projekat jačanja malih i srednjih preduzeća, iz budžeta smo izdvojili oko 91.654 KM. Takođe smo imali projekat za podršku malih preduzeća, u kojem smo pomagali privrednicima u nabavci mašina, u kojem smo zajedno uložili 384.660 KM, gdje je Grad Prijedor odobrio grant od 138.268 KM. Time je potaknuta nabavka mašina za sedam naših privrednih subjekata. Vrijedno smo radili i na području poljoprivrede, jer to je izuzetno značajna oblast u životu našeg grada. I tu smo imali dosta podsticaja. Pomagali smo sve poljoprivrednike, stočare, ratare, voćare. U pripremi je saradnja sa Udruženjem voćara, kako bi u narednoj godini pripremili objekat u kojem bi se gradila hladnjača i distributivni centar. To bi služilo za skladištenje i čuvanje voća, da bi se prodalo po povoljnijim cijenama. Što se tiče obrazovanja, mi smo jedna od rijetkih zajednica u kojima se uspješno realizuje inkluzivna nastava. U 2018. godini radili smo i na sanaciji brojnih školskih objekata. U područnoj školi „Mladen Stojanović“ u Ljeskarama izvršena je sanacija krova, u OŠ „Branko Ćopić“ saniran sanitarni čvor. Krov je saniran i u područnoj školi u Rakelićima, kao i priključak za vodu centralnoj školi u Busnovima. Sanitarni čvorovi izgrađeni su i u područnom odjeljenju OŠ „Vuk Karadžić“ u Niševićima. Što se tiče srednjih škola, u saradnji sa Agencijom za ekonomski razvoj grada „PREDA“, dosta smo radili na opremanju kabineta za izvođenje praktične nastave. Možemo se pohvaliti da smo jedan od gradova u Republici Srpskoj koji ima najbolje uslove za praktičnu nastavu u svim srednjim školama. Praksa je neophodna za školovanje kvalitetnih kadrova potrebnih privredi. U domenu kulture nastavili smo realizaciju projekta opremanja Pozorišta Prijedor, koji je započet još 2016. godine. Rekonstruisan je krov pozorišta, a ove godine u potpunosti je zanočljena tonska i svjetlosna oprema. Tu se neće stati, jer u planu je dodatno opremanje pozorišta. U ovoj godini nije izostala ni podrška sportu. Na pomoćnom terenu Gradskog stadiona postavljeni su reflektori, a otvorene su i nove prostorije FK „Rudar-Prijedor“. Pomenuo sam već radove na dvorani na Urijama, u okviru koje bi već na proljeće trebalo da počne raditi kuglana. Planiramo nabavku reflektora na Gradskom stadionu, te ugradnju vještačke trave, najvjerovatnije na stadionu u Gomjenici. Izgrađena je vještačka stijena za penjanje. Kada se sve ovo sagleda, može se vidjeti da je Gradska uprava nastojala da se razmišlja o najširem spektru potreba grada i da se, u skladu s tim, vrši investiranje i opremanje. Tako se stvaraju bolji uslovi za dalji razvoj kulture, društvenih djelatnosti, privrede, poljoprivrede, a podsticali su se i studenti, đaci, opremale su se škole. Iako je spektar djelovanja bio širok, smatram da je sve uspješno realizovano.

Na pragu smo Nove godine, a već su najavljene nove kapitalne investicije u našem gradu. Na čemu će biti fokus kad je riječ o velikim ulaganjima u 2019. godini?

- Gradska skupština već je usvojila plan kapitalnih investicija za period od tri naredne godine, kojim je planirano ulaganje značajnih sredstava. U narednoj godini trebalo bi izdvojiti dalji razvoj poslovnih zona, počevši od infrastrukturnog opremanja „Celpaka“, ali i uspostavljanja nove poslovne zone na Aerodromskom naselju. Planira se izgradnja hladnjače i distributivnog centra za voće i povrće. Planirana je izgradnja proizvodne hale za preduzeće „Kolektor“, a nadamo se da će početi i izgradnja objekata za italijansku „Kalcedoniju“. Nastaviće se izgradnja tercijarne mreže do kućnih priključaka za sistem „Crno vrelo“. Nastavićemo izgradnju kanalizacione mreže u naselju Tukovi. U narednoj godini očekuje nas izgradnja kružne raskrsnice na spoju magistralnog puta M4 i Ulice 29. novembra, na samom ulazu u Prijedor. Konačno će se ući u realizaciju projekta uređenja rijeke Miloševice, kao i izgradnja rasteretnog kanala u naseljima Nova Orlovača, Vrbice i Celpak. Tu se čeka samo na raspisivanje tendera. Nastavićemo sa daljom rekonstrukcijom objekata za obavljanje prakse u srednjim školama. Nadam se da će se daleko odmaći i u završnim radovima što se tiče dvorane na Urijama. U narednoj godini biće opremljena angio sala u Bolnici „Dr Mladen Stojanović“. Očekujemo izgradnju dvije stambene zgrade za socijalno stanovanje, sa 20 i 32 stana. Očekujemo da će u 2019. biti rekonstruisana robna kuća „Patrija“, kako bi sadašnji ruinirani objekat, koji je nekada bio ponos grada, ponovo postao velepna građevina. Krajnje je vrijeme da „Patrija“ ponovo bude u funkciji, a od investitora smo dobili informaciju da se rekonstrukcija očekuje u maju. Tu je još čitav set manjih i većih projekata koji nas očekuju u narednoj godini.

Budžet Grada za narednu godinu je usvojen, ali sa brojnim amandmanima. Kako to komentarišete i da li usvojeni amandmani mogu da utiču na uravnoteženost budžeta?

- Desilo se, na neobičan način, mimo prijedloga gradonačelnika i Gradske uprave, da su odbornici nekoliko stranaka u Skupštini odlučili usvojiti svoje prijedloge izmjene budžeta. Kada se pogleda, otprilike je izmijenjeno oko 1.600.000 KM koje je predložio Grad. Oni su zajedno usvojili svoje prijedloge u iznosu oko 1.900.000 KM, koje bi trebalo investirati u druge namjene. Nažalost, ono što je u svemu najlošije je to što to utiče na čitav niz podsticaja za zapošljavanje i sazapošljavanje. Smanjen je i iznos koji je bio predviđen za stipendije za studente i čak i iznosima od 100.000 KM. Od svih stavki, u budžet je uzeto po 1%, što se moglo umanjiti u skladu sa zakonom i prenamijenjeno za projekte koji su navedeni u amandmanima. Imamo pojavu novih projekata, gdje bi trebalo izraditi nove pravilnike, na primjer za dodjelu sredstava za mala domaćinstva u ruralnim dijelovima grada. Po ovim pitanjima, podsticaji su nam smanjeni za oko 500.000 KM, kako u privredi tako i u poljoprivredi. Treba da se organizuje planska aktivnost kako utrošiti sredstva za male kućne firme, koje bi se razvijale u seoskim područjima. Mi smo naglasili da nismo imali nijedan takav zahtjev koji se nije uklapao u postojeće podsticaje koje smo predložili. Međutim, glasanjem odbornika, ta stavka je promijenjena u drugi projektni zadatak. Kako će to da izgleda, ostaje da se vidi. Glasanjem dovoljne većine, usvojen je amandman kojim bi se izdvojila sredstva za pomoć „Vodovodu“ u plaćanju nagomilanog duga za električnu energiju. Dužni smo da subvencionišemo kamate za stambene kredite za mlade bračne parove koji prvi put kupuju stanove. Tu je čitav niz mjera koje je potrebno reorganizovati. Većina ovih usvojenih amandmana u skladu je sa zakonom, ali ostaje da se vidi kako će oni uticati na realizaciju budžeta u narednoj godini. Moraćemo da izdvajamo sredstva na način na koji su

odlučili odbornici. To će biti značajna reorganizacija planova Gradske uprave. Vidjećemo, u narednom periodu, kako ćemo sve ovo da izvedemo i o svemu ćemo razgovarati sa odbornicima. Nadam se da će sve biti u redu, da će budžet biti u skladu sa potrebama Grada, te da će šteta za korisnike ovih sredstava biti minimalna.

Prodaja paketa akcija RŽR „Ljubija“ prolongirana je za 30. januar. Da li je bilo komunikacije sa Vladom RS s tim u vezi? Postoji li i dalje bojazan za budućnost rudarenja u Prijedoru?

- Rudarstvo je, već godinama, jedna od ključnih privrednih grana u Prijedoru. Za nas je ono jako važno, jer su se, uz rudarstvo, razvijali mnogi elementi grada. Tako je i danas. Mi smo imali zasjedanje gradskog parlamenta, kada je objavljeno da će doći do prodaje državnog kapitala u RŽR „Ljubija“. Tada smo donijeli određene zaključke koje smo uputili nadležnim institucijama Republike Srpske. Važno je naglasiti, pošto su Rudnici željezne rude „Ljubija“ skinuti sa liste strateških preduzeća, da to više nije bilo u domenu Narodne skupštine RS. Vlada je to preuzela kao svoju odgovornost i kapital će se prodavati na berzi, uz ispunjavanje određenih uslova. Nama je jako teško procijeniti kako će se sve odigrati. Vidimo da je došlo do pomjeranja termina za koji je prodaja akcija bila planirana. U razgovoru sa premijerom RS, rekao sam da će Prijedor sa velikom zahvalnošću proslaviti Vladu RS, pod uslovom da proces prodaje bude uredno završen i ako ne bude negativnih konsekvenci. Međutim, ako dođe do razvoja situacije koji nije u skladu sa planovima Grada, a vjerujem da to ne bi bilo ni u skladu sa planovima Republike Srpske, onda će Grad i Vlada RS imati veliki problem. Nepovoljna prodaja dovela bi u pitanje radna mjesta oko 850 radnika u „Arselor Mitalu“. Ako se rudarenje ne pokrene, ne bi bilo ni procijenjenih 300 novih radnih mjesta. Trpjela bi mnoga druga preduzeća, poput „Željeznice RS“. Prema informacijama kojima raspoložem, 60% teretnog saobraćaja koji obave ŽRS, otpada na transport rude. To bi bile velike posljedice i mi izražavamo nadu, a to smo usvojili i u zaključcima Skupštine grada, da će se Vlada RS aktivno uključiti u proces prodaje akcija.

Potpisana je koncesija za izgradnju auto-puta Banjaluka -Prijedor - Novi Grad. Koliko je ovakav infrastrukturni projekat značajan za razvoj grada?

- Zna da već duži period naša lokalna zajednica radi na tome da bude centar prijedorske regije. Na tome je radio moj prethodnik Marko Pavić, a sad to radim ja. U okviru toga, tražene su infrastrukturne investicije. Prije svega se misli na drumski saobraćaj, ali nije izostavljen ni željeznički. Nakon dužeg perioda, uz veliko zalaganje, došlo je do potpisivanja ugovora između Ministarstva saobraćaja i veza RS i kineske kompanije „Šandong Internešnel“. Prema tom ugovoru, u roku od dvije godine trebalo bi da počne izgradnja auto-puta Banja Luka - Prijedor -Novi Grad, kao i brze ceste Prijedor - Kozarska Dubica. U tom ugovoru definisano je da će ova kompanija za najduže dvije godine imati završenu dokumentaciju za izvedbeni projekat auto-puta. Nakon toga trebalo bi da počnu radovi na izgradnji. Dobili smo obećanja iz „Šandong“ da će oni maksimalno ubrzati ovaj proces, ali bi u navedenom periodu znali i tačnu trasu kuda bi ova saobraćajnica prolazila. Usaglašeno je još nešto, što je, po mom mišljenju, izuzetno važno za ovu regiju: i putevi i pruge će otvoriti regiju i naš grad prema svijetu, investitorima, turistima, ali i našim radnicima u inostranstvu. Započet je dogovor sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH, Miloradom Dodikom, kako bi se

ovim projektom obuhvatila i izgradnja gasovoda za ovu regiju. Očekuje se da će, u narednim godinama, plin doći na naše područje. To bi bilo od velikog značaja, jer mnogi privrednici koriste plin kao energent i to bi privuklo nove investitore. Tako da bi to bila sjajna prilika za cjelokupan razvoj prijedorske regije.

Godina 2018. nije bila laka za prijedorske poljoprivrednike, naročito voćare koji su pretrpjeli velike štete od grada. Ipak, u narednoj godini ih očekuje izgradnja hladnjače. Kakvu još podršku mogu da očekuju poljoprivrednici?

- Prijedor, već dugi niz godina, na sve načine podržava svoje poljoprivrednike i sve vidove poljoprivredne proizvodnje. Ipak, u posljednjih par godina naročito teško je bilo voćarima. Štete koje su nastajale zbog leda i mraza zaista su bile velike. Mi smo 2017, kao jedan od rijetkih gradova u RS i BiH, pomogli svojim voćarima da prevaziđu tu tešku situaciju. U saradnji s njima i zadrugom „Kooprativa“, dogovorili smo da ćemo naredne godine početi sa izgradnjom hladnjače za voće i povrće. Kasnije bi bio izgrađen i distributivni centar, koji bi bio podrška svim našim voćarima i povrtarima. Na taj način mogli bi sačuvati plodove i plasirati ih na tržište kada cijena bude povoljnija. Mi smo raznim podsticajima pomagali poljoprivrednike, a to će se nastaviti i u budućnosti. S tim da imamo situaciju sa budžetom, pa su podsticaji značajno smanjeni. Nadam se da ćemo i to uspješno prevazići. Veoma je bitno pomagati razvoj ove oblasti, pošto se procjenjuje da se preko 12.000 gazdinstava bavi poljoprivredom u Prijedoru. To je blizu pola stanovništva.

Prijedor je grad, a grad ne čine samo poslovne aktivnosti. Kako gledate na ovdašnji društveni i kulturni život?

- Trudimo se da se razvijaju razne kulturne, umjetničke i društvene manifestacije. To je naročito izraženo u posljednjim godinama. Mislim da se možemo pohvaliti veoma razvijenim društvenim životom. Nastojali smo pomoći mnogima. Prijedor ima sjajne manifestacije koje traju duži niz godina, poput festivala horskog pjevanja „Zlatna vila“, „Književnih susreta na Kozari“, Bijenala radova na papiru u Muzeju Kozare, koji okupljaju umjetnike iz cijelog svijeta. Tu je i „Prijedorsko kulturno ljeto“. Ono obuhvata brojne manifestacije u kojima naši kulturni radnici predstavljaju svoj rad. I Grad to sve podržava. Moja ocjena je da smo postigli visok nivo. Kod „Književnih susreta“ ove godine uvedena je izdavačka djelatnost. Štampana su djela književnika koji su tokom godina učestvovali na ovoj manifestaciji. Na promociji koju su ova izdanja imala u Beogradu, akademik Matija Bećković rekao je da je Prijedor otkriven kao novi centar kulture za koji se dosad nije znalo. Mnogo poznatih umjetnika potiče iz našeg grada. U tom segmentu, homogenizacijom interesa kulture, sporta, privrede i svih drugih oblasti života, Prijedor nastoji da se i dalje razvija. Prije svega u smjeru stvaranja novih radnih mjesta i jačanja privrede. Iz toga bi još jače mogli da participiramo u finansiranju kulturnih dešavanja, da i dalje zadržimo vodeće mjesto u tome. Prijedor, u odnosu na broj stanovnika, ima značajna ulaganja u kulturu.

Ovo je druga godina Vašeg mandata. Kakvi sve izazovi stoje u poslu gradonačelnika jedne specifične, multietničke sredine kakva je Prijedor?

- Voditi ovakav grad, veliki je izazov. Prijedor je jedan od gradova koji je izrazito multietnički, sa teškim posljedicama koje je donio protekli građanski rat. Međutim, jedna

generacija ljudi, počevši od bivšeg gradonačelnika Marka Pavića, a sad i u mom mandatu, nastoji da sa razumom ocijeni šta dalje da se čini. Prestali smo se stalno vraćati u prošlost i stalno podmetati neke ružne uspomene svih stanovnika ovog grada. Kroz različite periode, bilo je mnogo tragičnih događaja koji su ostavili traga na svijesti ljudi. Mi smo se usmjerili ka budućnosti. Razmišljamo o razvoju svog grada. Nalazimo različite praktične stvari koje bi mogle biti interes svih građana. Tako funkcionišemo i radimo. Važno je reći da naša skupština funkcioniša na tim principima. To je stvaralo mir u duši građana Prijedora. Moram tu istaći MUP RS, ali i Forum za bezbjednost zajednice grada Prijedora, koji zajedničkim snagama održavaju izuzetan bezbjednosni ambijent. Ovo je mirna sredina koja je pogodna za sve oblike razvoja jednog grada. I na tom se zahvaljujem svim učesnicima ovog procesa, ali i građanima. Napredak možemo jedino da postignemo ako imao mirne odnose, ako dobro saradujemo i ako zajedno planiramo budućnost.

I za kraj, šta poručujete građanima za predstojeće praznike?

- Prije svega, svim građanima Prijedora želim srećnu i uspješnu 2019. godinu. Želim da im ona bude uspješna u porodičnom i u poslovnom domenu. Da bude puno veselja i radosti. Mi, u Gradskoj upravi i dalje ćemo se truditi da stvaramo ambijent u kojem građani mogu kvalitetno da žive. Nastojaćemo da osmišljavamo i realizujemo nove razvojne projekte, ali i da probudimo kod građana interesovanje da zajedno radimo na tom razvoju. Mi nastojimo kombinovati sve elemente kako bismo razvili privredu. Jakom privredom može se spriječiti obiman odlazak mladih u inostranstvo. Mnogi od njih kažu da odlaze zbog nedostatka radnih mjesta ili zato što ta radna mjesta nisu dovoljno dobra. Nastojaćemo da razvijamo sve segmente života. Iskreno se nadam da će, završetkom svih planiranih projekata, i građani biti zadovoljniji. Nastojimo stvoriti uslove za ugodniji život građana, ali i da se u Prijedor vrate oni koji su iz njega otišli trbuhom za kruhom. Da zajedno nastavimo da gradimo svoj grad.

O AMANDMANIMA NA BUDŽET

- Većina usvojenih amandmana u skladu je sa zakonom, ali ostaje da se vidi kako će oni uticati na realizaciju budžeta u narednoj godini. Vjerujem da će studenti i đaci i dalje tražiti stipendije, da će privrednici i poljoprivrednici i dalje tražiti podsticaje, a mi smo sad uskraćeni za značajan dio sredstava za te namjene. Moraćemo da izdvajamo sredstva na način na koji su odlučili odbornici. To će biti značajna reorganizacija planova Gradske uprave. Nadam se da će šteta za korisnike ovih sredstava biti minimalna.

PROJEKTI

- Nastaviće se izgradnja tercijarne mreže do kućnih priključaka za sistem „Crno vrelo“. Nastavićemo izgradnju kanalizacione mreže u naselju Tukovi. U narednoj godini očekuje nas izgradnja kružne raskrsnice na spoju magistralnog puta M4 i Ulice 29. novembra, na samom ulazu u Prijedor. Konačno će se ući u realizaciju projekta uređenja rijeke Miloševice, kao i izgradnja rasteretnog kanala u naseljima Nova Orlovača, Vrbice i Celpak.